

นิพนธ์ต้นฉบับ

การประเมินความคุ้มค่าการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ปีงบประมาณ 2559

ปัทมา ล้อพงศ์พานิชย์*, ศิริณภา เชื้อท้าว*, สุจิตรา แสงบุญเรือง*, ณัฐวดี สงวนล้ำ*, พรทิพย์ ธรรมรักษ์*, เนตรทราย ทองคำ*, กิรติ อุปนิสากร*

*คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนและประเมินความคุ้มค่าการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี โดยใช้หลักเกณฑ์การวิเคราะห์ต้นทุนผลผลิตตามแนวทางกรมบัญชีกลาง และการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน เป็นกรอบแนวคิด การเก็บข้อมูลย้อนหลัง ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2558 – 31 กันยายน 2559 ทั้งนี้ ไม่รวมต้นทุนค่าใช้จ่ายต่างๆ ของหน่วยงานสนับสนุนภายนอกคณะ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มเดียวกัน คือ กิจกรรมหลักที่ทำให้เกิดผลผลิต ได้แก่ กิจกรรมการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการชุมชน และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เครื่องมือผ่านการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ค่าความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 0.86 ข้อมูลที่รวบรวมได้นำมาวิเคราะห์ตามขั้นตอนของกรมบัญชีกลาง 8 ขั้นตอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่า ค่าใช้จ่ายการผลิตบัณฑิตต่อคนต่อปี เท่ากับ 57,303.42 บาท การวิเคราะห์จุดคุ้มทุนการผลิต พบว่ามีจำนวนนักศึกษาต่ำกว่าจำนวนนักศึกษา ณ จุดคุ้มทุนคิดเป็นร้อยละ 43.40 แต่อย่างไรก็ตามแต่เมื่อประเมินตามตัวชี้วัดการผลิตบัณฑิต พบว่า บัณฑิตร้อยละ 93.2 ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2558 สามารถมีงานทำภายใน 1 ปี ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจระดับมาก และได้เงินเดือนเฉลี่ย 13,478 บาท จึงถือได้ว่าการผลิตบัณฑิต ยังสามารถที่จะแข่งขันกับสถาบันอื่นได้

ข้อเสนอแนะ คณะสาธารณสุขศาสตร์ ควรพิจารณาด้านการสร้างหลักสูตรอื่นๆ ที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าต่อการลงทุน และการเก็บข้อมูลความคุ้มค่าของการจัดบริการวิชาการ การเผยแพร่ผลงานวิจัย และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ควรติดตามการนำไปใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อให้เห็นความคุ้มค่าของการลงทุนมากขึ้น

คำสำคัญ: การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตบัณฑิต, การวิเคราะห์ความคุ้มค่า

Article info:

Received: Apr 27, 2018

Revised: Jun 29, 2018

Accepted: Aug 27, 2018

Original Article

Analysis of economic value for strategic plan in fiscal year 2016 Faculty of Public Health, Ubon Ratchathani Rajabhat University

Pattama Lophongpanit*, Sirinapa Chuatao*, Sujitra Seangboonruang*, Nattawadee Sahnguanlam*, Porntip Thummaruk*,
Netsai Thongkham*, Keerati Uppanisakorn*

*Faculty of Public Health, Ubon Ratchathani Rajabhat University

Abstract

This analytical research aims to analyzed of economic value for strategic plan in fiscal year 2016 in Faculty of Public Health, Ubon Ratchathani Rajabhat University. The data were qualitatively manipulated with the basic regulation for calculating the cost per unit as the way used by the Comptroller General Department of the Ministry of Finance and Breakeven Point analysis. Data were retrospective reviewed from 1 October 2015 to 30 September 2016 except utility services cost and the other supporting department cost. The population and sample were the same group included the 4 main activities which were teaching management, researches, the community academic services and the arts and cultural preservation. The content validity index of research instruments was 0.86. Statistics that were used to analyze the data, including the frequency, percent, and average.

The research found that the graduate production costs was 57,303.42 bath per person yearly and the number of students were lower than the number of students at breakeven point 43.40 percent. However, 93.2 percent of the graduates in the academic year 2016 can be employed within one year and the average salary is 13,478 baht. The employers were satisfied with their competency and it is regarded that graduate production can be compete with other institutions.

Recommended, Faculty of Public Health should consider creating another curriculums that responds to the needs of labour market to achieve a worthwhile investment. The community academic services, published research results and the arts and cultural preservation should be tracked in real scenarios to see the value of more investment.

Keywords: Analyzing graduate production costs, breakeven point analysis

บทนำ

ตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐรวมทั้งมหาวิทยาลัย มีการบริหารราชการอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจและตามนโยบายการปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ ด้านการปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณการเงินและการพัสดุ ได้ใช้ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Based Budgeting: SPBB) (ราชกิจจานุเบกษา, 2546) และให้หน่วยงานใช้ต้นทุนผลผลิตเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้กำหนดให้ส่วนราชการจัดทำบัญชีต้นทุน ในงานบริการสาธารณะแต่ละประเภทขึ้น โดยหน่วยงานต้องคำนวณต้นทุนผลผลิตที่สามารถสะท้อนค่าใช้จ่ายจริงครอบคลุมทั้งเงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณ โดยการคำนวณนั้นเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด และจัดทำแผนการลดรายจ่ายต่อหน่วยของงานบริการสาธารณะดังกล่าว เพื่อเสนอสำนักงบประมาณ กรมบัญชีกลาง และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ทราบต่อไป ประกอบกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน องค์ประกอบที่ 5 ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 เกณฑ์มาตรฐานที่ 2 กำหนดให้ทุกคณะ ต้องดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินที่ประกอบไปด้วยต้นทุนต่อหน่วยในแต่ละหลักสูตร สัดส่วนค่าใช้จ่ายเพื่อพัฒนานักศึกษา อาจารย์ บุคลากร การจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการบริหารหลักสูตร ประสิทธิภาพประสิทธิผลในการผลิตบัณฑิต และโอกาสในการแข่งขัน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557)

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ในฐานะคณะในกำกับของมหาวิทยาลัย และเป็นหน่วยงานของรัฐต้องดำเนินงานตามที่พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ได้เล็งเห็นความสำคัญดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการวิจัยการประเมินความคุ้มค่าการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ปีงบประมาณ 2559 ขึ้น เพื่อตอบสนองการดำเนินงานตามพระราชกฤษฎีกาและงานประกัน

คุณภาพการศึกษา และสิ่งสำคัญที่สุด คือการนำข้อมูลไปใช้ในการบริหารจัดการงบประมาณของคณะสาธารณสุขศาสตร์ในปีงบประมาณถัดไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนและประเมินความคุ้มค่าของการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ปีงบประมาณ 2559

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงวิเคราะห์ เก็บข้อมูลย้อนหลัง ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2558 – 30 กันยายน 2559 การผลิตนักศึกษาประเมินในปีการศึกษา 2559 โดยใช้หลักเกณฑ์การวิเคราะห์ต้นทุนผลผลิตตามแนวทางการบัญชีกลางประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2553 ทั้งนี้ ไม่รวมค่าใช้จ่ายต่างๆของหน่วยงานสนับสนุนภายนอกคณะ ที่มหาวิทยาลัยเป็นผู้ดูแล เนื่องจากก่อนจัดสรรงบประมาณมาให้คณะนั้น มหาวิทยาลัยได้หักค่าดำเนินการต่างๆที่ส่วนกลางเป็นผู้ดูแลแล้ว

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มเดียวกัน คือ กิจกรรมหลักที่ทำให้เกิดผลผลิต ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการชุมชน และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้ค่า CVI = 0.86

การเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวนนักศึกษาและค่า FTEs จากสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี เงินเดือนและรายรับต่างๆของบุคลากร คณะสาธารณสุขศาสตร์ ได้รับข้อมูลจากกองบริหารงานบุคคล มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี การใช้เวลาในการดำเนินกิจกรรมตามพันธกิจทั้ง 4 ด้าน ของบุคลากร คณะสาธารณสุขศาสตร์ ได้จากการประเมินตนเองของบุคลากรแต่ละคน ข้อมูลด้านงบประมาณตามประเภทของค่าใช้จ่าย ดึงข้อมูลจากระบบ GFMS คณะสาธารณสุขศาสตร์ ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตและการมีงานทำในระยะเวลา 1 ปีของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา

2558 ใช้ข้อมูลจากงานประกันคุณภาพการศึกษา คณะ
สาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมด นำมาวิเคราะห์ตาม
ขั้นตอนของกรมบัญชีกลาง ได้แก่ การวิเคราะห์และกำหนด
ผลผลิตย่อยและกิจกรรมย่อย พร้อมทั้งหน่วยนับ การกำหนด
ศูนย์ต้นทุนหลักและศูนย์ต้นทุนสนับสนุน การดึงข้อมูลต้นทุน
จากระบบ GFMS ตามศูนย์ต้นทุนและแหล่งของเงิน จากนั้น
นำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาต้นทุนของศูนย์ต้นทุนหลักและ
ศูนย์ต้นทุนสนับสนุน คำนวณหาต้นทุนและต้นทุนต่อหน่วย
ของกิจกรรมย่อยและผลผลิตย่อย เพื่อนำมารวมกันเป็น
ต้นทุนและต้นทุนต่อหน่วยของกิจกรรมหลักและผลผลิตหลัก
จากนั้นนำมาวิเคราะห์ความคุ้มค่าระหว่างต้นทุนกับผลผลิต
โดยใช้สูตร

$$Q = TFC / P - AVC$$

เมื่อ Q = ปริมาณ (หน่วย), TFC = ต้นทุนคงที่, P = ราคา
ขาย, AVC = ต้นทุนผันแปรเฉลี่ย

ผลการวิจัย

1. จำนวนหลักสูตรและจำนวนนักศึกษาเต็มเวลา

ปีงบประมาณ 2559 คณะเปิดสอนระดับ
ปริญญาตรี จำนวน 2 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรสาธารณสุข
ศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน (หลักสูตรใหม่
พ.ศ. 2555) และหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา
อาชีวอนามัยและความปลอดภัย (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2559)
สำหรับหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุข
ชุมชนและหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การสร้างเสริมสุขภาพ ไม่ได้เปิดรับนักศึกษา ดังนั้น ผลผลิต
ของหลักสูตรด้านการผลิตบัณฑิตจึงคำนวณจาก 2 หลักสูตร
เท่านั้น จำนวนนักศึกษาเต็มเวลา (FTEs) คณะสาธารณสุข
ศาสตร์เท่ากับ 682.50 (ตารางที่ 1) คำนวณโดยใช้สูตร FTEs
= (จำนวนหน่วยกิตนักศึกษา (SCH) ภาค 1/2559 + จำนวน
หน่วยกิตนักศึกษา (SCH) ภาค 2/2559) / จำนวนหน่วยกิต
เฉลี่ยต่อปีการศึกษาของหลักสูตรนั้นๆ

โดยที่ ค่าจำนวนหน่วยกิตนักศึกษา (SCH)
เท่ากับ ผลรวมของจำนวนหน่วยกิตแต่ละวิชา X จำนวน
นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน

2. งบประมาณ คณะสาธารณสุขศาสตร์ ปีงบประมาณ 2559

2.1 งบประมาณค่าตอบแทน บุคลากรคณะ
สาธารณสุขศาสตร์มีจำนวนทั้งสิ้น 23 คน แบ่งเป็นสาย
วิชาการ 17 คน สายสนับสนุน 6 คน ค่าตอบแทน ประกอบด้วย
เงินเดือน เงินประจำตำแหน่งบริหาร เงินประจำตำแหน่ง
วิชาการ และรายรับอื่น เฉลี่ย 3.8 แสนบาท/คนปีงบประมาณ

2.2 งบประมาณค่าดำเนินการตามพันธกิจ
คณะได้รับการจัดสรรงบประมาณจากมหาวิทยาลัยประมาณ
7 ล้านบาท แบ่งเป็นเงินงบประมาณแผ่นดิน 2 ล้านบาท และ
เงินงบประมาณรายได้ 5 ล้านบาท โดยที่การจัดสรรงบประมาณ
ในคณะนั้น ร้อยละ 59.67 ได้จัดสรรให้ยุทธศาสตร์ที่ 1 การ
ผลิตบัณฑิตฯ ร้อยละ 25.89 จัดสรรให้ยุทธศาสตร์ที่ 5 ระบบ
บริหารจัดการ และ ร้อยละ 8.54 จัดสรรให้ยุทธศาสตร์ที่ 4
การทํานุบำรุงศิลปวัฒนธรรม สำหรับยุทธศาสตร์ที่ 2
งานวิจัยและยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริการวิชาการนั้น จัดสรร
งบประมาณให้ใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 2.82 และ 3.08
ตามลำดับ

2.3 งบประมาณค่าลงทุน หลังการคำนวณ
ตามหลักเกณฑ์การคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวร
สำหรับหน่วยงานภาครัฐ กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง
แล้ว พบว่ามูลค่างบประมาณค่าลงทุนรวม 32 ล้านบาท โดย
งบประมาณค่าลงทุนสูงสุดคือ ค่าเสื่อมราคาอาคาร
วิทยาศาสตร์สุขภาพ รองลงมาคือ ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์และ
การแพทย์ และครุภัณฑ์สำนักงาน ตามลำดับ

3. ต้นทุนการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ปีงบประมาณ 2559

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มีผลผลิตหลักด้านการ
ผลิตบัณฑิตด้านวิทยาศาสตรสุขภาพรวม 682.50 FTEs ด้าน
การวิจัยจำนวน 6 เรื่อง ด้านการบริการวิชาการชุมชนจำนวน
9 โครงการ และด้านการทํานุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จำนวน 11
โครงการ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การปันส่วนต้นทุนเพื่อผลักดันเข้าสู่
กิจกรรมดังนี้ ต้นทุนค่าตอบแทน ปันส่วนตามเวลาที่ใช้ในการ
ปฏิบัติกิจกรรมย่อย ต้นทุนค่าดำเนินงาน หรือ ค่าวัสดุใช้สอย
ปันส่วนตามปริมาณการใช้งาน ต้นทุนค่าลงทุน หรือค่าเสื่อม
ราคาครุภัณฑ์ คำนวณตามเกณฑ์ของกรมบัญชีกลาง ซึ่ง
ข้อมูลได้จากระบบ inventory ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

อุบลราชธานี จากนั้นปันส่วนตามปริมาณการใช้งานจริง สำหรับกิจกรรมการบริหารงานเป็นต้นทุนสนับสนุนหรือ ต้นทุนทางอ้อมที่ก่อให้เกิดผลผลิตหลักทั้ง 4 ข้อ ดังนั้น จึงปันส่วนต้นทุนการบริหารงานไปให้ผลผลิตหลักตามปริมาณการใช้งาน

ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิตบัณฑิตต่อหัวได้จาก ค่าใช้จ่ายในการผลิตบัณฑิตทั้งหมดหารด้วยจำนวน FTEs เท่ากับ 57,303.42 บาท หารด้วยจำนวนคน เท่ากับ 50,269.39 บาท ต้นทุนการผลิตงานวิจัยเพื่อการเผยแพร่ต่อเรื่อง ได้จากต้นทุนการผลิตงานวิจัยทั้งหมดหารจำนวนเรื่อง การทำวิจัย เท่ากับ 603,379.53 บาท ต้นทุนการบริการงานวิชาการชุมชนต่อโครงการ ได้จากต้นทุนการบริการงานวิชาการชุมชนทั้งหมดหารจำนวนโครงการ เท่ากับ 467,619.58 บาท และต้นทุนการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมต่อโครงการ ได้จากต้นทุนการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมต่อโครงการทั้งหมดหารด้วยจำนวนโครงการ เท่ากับ 197,834.82 บาท ดังตารางที่ 2

4. การวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการผลิตบัณฑิต

การวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการผลิตบัณฑิต ประเมินจากจุดคุ้มทุนของการผลิตบัณฑิต ดังตารางที่ 3 จุดคุ้มทุนของการผลิตบัณฑิต คณะสาธารณสุขศาสตร์คือ 1,375 คน ปัจจุบันมีนักศึกษาจริง 778 คน ดังนั้นจึงมีจำนวน นักศึกษาต่ำกว่าจำนวนนักศึกษา ณ จุดคุ้มทุนคิดเป็นร้อยละ 43.40

สรุปและอภิปรายผล

การวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการดำเนินงานตาม แผนยุทธศาสตร์ตามตัวชี้วัดของแผนยุทธศาสตร์เพื่อประเมิน ทั้งมิติด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพภายใต้ การเรียนการสอนที่ทันสมัยตามเกณฑ์มาตรฐานเพื่อ เสริมสร้างสมรรถนะในการแข่งขัน

เป้าประสงค์ คือ บัณฑิตสาธารณสุขศาสตร์ มี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ แห่งชาติและมีทักษะตามมาตรฐานวิชาชีพมุ่งสู่การพัฒนา อย่างต่อเนื่อง ยั่งยืน

การประเมินความคุ้มค่าของการผลิตบัณฑิตโดย วิเคราะห์จากจุดคุ้มทุนการผลิต พบว่าจุดคุ้มทุนของการผลิต

บัณฑิต คณะสาธารณสุขศาสตร์คือ 1,375 คน ปัจจุบันมี นักศึกษาจริง 778 คน ดังนั้นจึงมีจำนวนนักศึกษาต่ำกว่า จำนวนนักศึกษา ณ จุดคุ้มทุนคิดเป็นร้อยละ 43.40 การ ประเมินตามตัวชี้วัดของแผนยุทธศาสตร์ประกอบด้วย

1. ร้อยละของบัณฑิตได้งานทำหรือประกอบอาชีพ อิสระภายในระยะเวลา 1 ปี ค่าเป้าหมายในปี 2559 คือ ร้อย ละ 90 จากผลการศึกษาวิจัย เรื่อง การติดตามภาวะการมี งานทำของบัณฑิต หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต โดย วิธีการตอบแบบสอบถามออนไลน์และการสัมภาษณ์ทาง โทรศัพท์ จำนวน 73 คน บัณฑิตส่วนใหญ่มีงานทำ จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 93.2 ในจำนวนนี้ บัณฑิตที่จบส่วน ใหญ่ร้อยละ 49.3 ทำงานโดยเป็นพนักงานบริษัท/องค์กร ธุรกิจเอกชน รองลงมาทำงาน รับราชการ/พนักงานหรือ เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 31.5 ประกอบ อาชีพอิสระ/ดำเนินธุรกิจอิสระ/เจ้าของกิจการ (ที่มีรายได้ ประจำ) คิดเป็นร้อยละ 8.2 และพนักงานหน่วยงาน รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 2.7 ตามลำดับ บัณฑิตร้อยละ 83.6 ได้งานหลังสำเร็จการศึกษา ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่ ร้อยละ 36.9 ได้งานภายใน 1-3 เดือนหลังสำเร็จการศึกษา รองลงมา บัณฑิตร้อยละ 33.8 ได้งานในช่วง 4-6 เดือนหลัง สำเร็จการศึกษา บัณฑิตร้อยละ 15.4 ได้งานหลังจากสำเร็จ การศึกษามากกว่า 1 ปี บัณฑิตร้อยละ 9.2 ได้งานในช่วง 7-9 เดือนหลังสำเร็จการศึกษา และบัณฑิตร้อยละ 4.6 ได้งาน ในช่วง 10-12 เดือนหลังสำเร็จการศึกษา ตามลำดับ เมื่อ พิจารณาด้านรายได้ พบว่า บัณฑิตที่จบการศึกษามีรายได้ ต่อเดือนสูงสุดอยู่ที่ 25,000 บาท รายได้ต่ำสุดอยู่ที่ 6,000 บาท รายได้เฉลี่ย 13,478 บาท ($\bar{X}$ =13,478; S.D.=4,346) เมื่อดูความสัมพันธ์ระหว่างงานที่ทำในปัจจุบันกับสาขาวิชาที่ ศึกษา พบว่า ร้อยละ 37.0 ทำงานในตำแหน่งงานที่ตรงกับ สาขาวิชาที่ศึกษามา รองลงมาร้อยละ 35.6 ทำงานใน ตำแหน่งที่ไม่ตรงกับสาขาวิชาที่ศึกษามา

2. ระดับความพึงพอใจของนายจ้างและผู้ใ้ บัณฑิต ค่าเป้าหมาย มากกว่าหรือเท่ากับ 3.51 จากคะแนน เต็ม 5 คะแนน จากผลการศึกษาวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจ ของผู้ใ้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิต หลักสูตรสาธารณสุขศาสตร บัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทาง

ปัญญาและจรรยาบรรณในวิชาชีพ 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ด้านการพัฒนาตามอัตลักษณ์ ภาพรวมพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจระดับ ค่าเฉลี่ย 4.345 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 โดยพบว่าความพึงพอใจมากที่สุดคือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 มุ่งเน้นงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับชุมชนและสังคม

เป้าประสงค์ มีผลการวิจัยด้านสาธารณสุข ทั้งที่เป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่และต่อยอดความรู้เดิมที่เป็นประโยชน์ต่อการผลิตบัณฑิต การบริหารวิชาการ สามารถนำเสนอในระดับชาติและนานาชาติ

ผลการดำเนินงานพบว่า คณะมีงานวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ทั้งในระดับชาติหรือนานาชาติต่ออาจารย์หรือนักวิจัยประจำ คิดเป็นร้อยละ 70 (จากตัวชี้วัด ร้อยละ 15) เงินทุนสนับสนุนงานวิจัยเฉลี่ย 87,455 บาท/คน (ตัวชี้วัด 50,000 บาท/คน)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 บริการวิชาการชุมชนเพื่อสร้างภาคีเครือข่ายและพัฒนาสุขภาพประชาชน

เป้าประสงค์ มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการสาธารณสุขตลอดจนการให้บริการวิชาการและวิชาชีพ ในการดูแลรักษาสุขภาพที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและประชาคมอาเซียน

ผลการดำเนินงาน คณะดำเนินการจัดประชุมเพื่อค้นหาความต้องการของชุมชน จากนั้นดำเนินโครงการให้บริการทางด้านวิชาการแก่ชุมชนจำนวน 9 โครงการ การประเมินผลด้านการนำความรู้ไปใช้ ผู้เข้าร่วมอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ มีค่าเฉลี่ย 4.09 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผลการดำเนินการ คณะได้ดำเนินการโครงการด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวนทั้งสิ้น 11 โครงการ (ตัวชี้วัด 5 โครงการ)

บุคลากรและนักศึกษาร้อยละ 75 สามารถเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม มีแหล่งเรียนรู้และอุทยานการศึกษา จำนวน 1 พื้นที่ และมีพื้นที่สำหรับการออกกำลังกายและสร้างเสริมสุขภาพจำนวน 1 พื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ปฏิรูประบบบริหารจัดการให้มีคุณภาพมาตรฐานด้วยหลักธรรมาภิบาลที่ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ ฐานความรู้สู่การกำกับดูแลตนเอง

ผลการดำเนินงาน จากการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการ ทำให้หลักสูตรในคณะผ่านเกณฑ์ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ทุกหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 100 (ระดับหลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน = 2.75 หลักสูตร วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน 3.12 และ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสร้างเสริมสุขภาพ = 3.39)

การอภิปรายผล

การประเมินความคุ้มค่าของการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ ปีงบประมาณ 2559 พบว่า การผลิตบัณฑิตมีต้นทุนเฉลี่ย 57,303.42 บาทต่อจำนวนนักศึกษาเต็มเวลา (FTEs) หรือ 50,269.39 บาทต่อจำนวนนักศึกษาจริง เมื่อพิจารณาตามประเภทของต้นทุนพบว่าต้นทุนค่าลงทุนมีมูลค่าสูงที่สุด คือร้อยละ 66.02 รองลงมาคือต้นทุนค่าตอบแทน ร้อยละ 18.80 และต้นทุนค่าดำเนินการ ร้อยละ 15.18 ตามลำดับ อธิบายได้ว่า ต้นทุนค่าลงทุนที่มีราคาสูงเนื่องจาก อาคารวิทยาศาสตร์สุขภาพ ซึ่งเป็นที่ตั้งของคณะสาธารณสุขศาสตร์ เป็นอาคารที่มีอายุการใช้งาน 5 ปี เมื่อหักค่าเสื่อมราคาแล้ว จึงยังคงมีมูลค่าการลงทุนที่สูงมาก ประกอบกับครุภัณฑ์ทางการศึกษาของคณะสาธารณสุขศาสตร์ ส่วนหนึ่งจัดอยู่ในครุภัณฑ์ทางการแพทย์และเครื่องมือทางอาชีวอนามัยที่มีราคาสูง เช่น หุ่นฝึกการฉีดยา หุ่นฝึกการฟังเสียงหัวใจและปอด เครื่องตรวจสภาวะแสงเสียง ปริมาณฝุ่นละออง เป็นต้น ทำให้ต้นทุนค่าลงทุนมีมูลค่าสูงสุด จึงต้องคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยให้เกิดความคุ้มค่าคุ้มทุนด้วย สำหรับต้นทุนค่าตอบแทนนั้น จากการที่

คณะสนับสนุนให้อาจารย์มีการพัฒนาตนเองทางวิชาการ ทำให้คณะมีอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการมากขึ้น รวมทั้งการปรับเพิ่มค่าตอบแทนทำให้ต้นทุนค่าตอบแทนเพิ่มมากขึ้น และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในปีต่อไป สำหรับการประเมินในด้านความคุ้มค่านั้น พบว่ายังไม่เกิดความคุ้มค่าต่อการลงทุนเมื่อมองในจุดคุ้มทุน แต่เมื่อประเมินตามตัวชี้วัดการผลิตรายได้ พบว่า ผลิตภัณต์ร้อยละ 93.2 ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2558 สามารถมีงานทำภายใน 1 ปี ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจระดับมากและได้เงินเดือนเฉลี่ย 13,478 บาท จึงถือได้ว่าการผลิตบัณฑิต ยังสามารถที่จะแข่งขันกับสถาบันอื่นได้

ข้อเสนอแนะ

การประเมินความคุ้มค่าการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ปีงบประมาณ 2559 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการบริหารจัดการงบประมาณของศูนย์ต้นทุนคณะสาธารณสุขศาสตร์ ปีงบประมาณ 2560

1.2 การพัฒนาคณาจารย์ให้มีคุณวุฒิที่สูงขึ้น และมีตำแหน่งทางวิชาการเพิ่มขึ้น จะทำให้ต้นทุนค่าตอบแทน

สูงขึ้นด้วย ในขณะที่จำนวนรับนักศึกษาเท่าเดิม การจัดสรรเงินงบประมาณจากมหาวิทยาลัยจึงคาดว่าจะเท่าเดิม ดังนั้นจึงควรวางแผนการลดค่าใช้จ่ายในส่วนอื่น และวางแผนการจัดหารายได้เพิ่มขึ้น

1.3 ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการพิจารณาวางแผนการเปิดหลักสูตรใหม่ของคณะสาธารณสุขศาสตร์ได้

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาต้นทุนควรขอข้อมูลต้นทุนจากหน่วยงานสนับสนุนของมหาวิทยาลัยด้วย เช่น สำนักงานอธิการบดี สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน เป็นต้น รวมทั้งต้นทุนค่าสาธารณูปโภค บันส่วนตามปริมาณการใช้งานจริง เพื่อให้ได้ต้นทุนที่แท้จริง

2.2 การลงค่าใช้จ่ายในระบบ GFMS ควรแยกเป็นค่าใช้จ่ายของแต่ละหลักสูตรด้วย เพื่อให้เห็นต้นทุนที่แท้จริงของแต่ละหลักสูตร

2.3 การเก็บข้อมูลความคุ้มค่าของการจัดบริการวิชาการ การเผยแพร่ผลงานวิจัย และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ควรติดตามการนำไปใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อให้เห็นความคุ้มค่าของการลงทุนมากกว่านี้

เอกสารอ้างอิง

- จุฑามาส วีระศักดิ์. (2550). การศึกษาบัญชีต้นทุนในการผลิตบัณฑิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่. [ออนไลน์]. ได้จาก <http://kb.psu.ac.th/psukb/handle/2553/4647> [สืบค้นเมื่อ 2 สิงหาคม 2556].
- นงเยาว์ สารเถื่อนแก้ว. (2554). วิเคราะห์ต้นทุนการผลิตบัณฑิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านน่าน. [ออนไลน์]. ได้จาก http://www.wisdom.rmutl.ac.th/index.php?option=com_content&view=article&id=83 [สืบค้นเมื่อ 2 สิงหาคม 2556]
- บงกช อนันต์พันธ์. (2552). การประยุกต์ใช้ต้นทุนฐานกิจกรรมในการคำนวณต้นทุนการผลิตนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์, 1(3), 33-47.
- ฝ่ายบัญชีงบประมาณ, กองคลัง, กรมเจ้าท่า, กระทรวงคมนาคม. (2555). คู่มือการคำนวณต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตกรมเจ้าท่า. [ออนไลน์]. ได้จาก www.md.go.th/choatha_inform/Budget/.../manual%20mon%202554.pdf. [สืบค้นเมื่อ 2 สิงหาคม 2556]
- พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546. (2546, 9 ตุลาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 120 ตอนที่ 100 ก. หน้า 1-16.
- วรศักดิ์ ทุมมานนท์. (2551). การประยุกต์ระบบต้นทุนฐานกิจกรรมกับสถาบันการศึกษา. [ออนไลน์]. ได้จาก <http://www.acc.chula.ac.th>. [สืบค้นเมื่อ 2 สิงหาคม 2556]
- ศิริวรรณ วิบูลศิลป์. (2552). การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. [ออนไลน์]. ได้จาก http://mba.bus.rmutt.ac.th/old-mba/e_thesis/index1.php?page=1&advisor=9 [สืบค้นเมื่อ 2 สิงหาคม 2556]
- สมมาตุ มหารักษ์. (2551). โครงการศึกษาต้นทุนการผลิตของมหาวิทยาลัยบูรพา. [ออนไลน์]. ได้จาก <http://www.lib.buu.ac.th/buuir/research/node/875> [สืบค้นเมื่อ 2 สิงหาคม 2556]
- สำนักมาตรฐานด้านการบัญชีภาครัฐ, กรมบัญชีกลาง, กระทรวงการคลัง. (2551). แนวทางการคำนวณต้นทุนผลผลิต ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551. [ออนไลน์]. ได้จาก <http://www.cgd.go.th> [สืบค้นเมื่อ 2 สิงหาคม 2556]
- อัจฉรา กลิ่นจันทร์. (2554). การศึกษาต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์. วารสารราชภัฏเพชรบูรณ์สาร, 13(1), 72-78.

คณะสาธารณสุขศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

Faculty of Public Health, Ubon Ratchathani Rajabhat University

Ubon Ratchathani Rajabhat University

ตารางที่ 1 จำนวนนักศึกษาแยกตามหลักสูตรและจำนวนนักศึกษาเต็มเวลา (FTES) ในภาคการศึกษาที่ 1 และภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2559

หลักสูตร	จำนวนนักศึกษา (คน)		
	ภาคการศึกษาที่ 1/2559	ภาคการศึกษาที่ 2/2559	จำนวนนักศึกษาเต็มเวลา (FTEs)
หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2555)	702	694	590.94
หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2559)	76	73	91.56
รวม	778	767	682.50

ตารางที่ 2 ต้นทุนผลผลิตหลักต่อหน่วย คณะสาธารณสุขศาสตร์ ปีงบประมาณ 2559

ต้นทุน	การผลิตบัณฑิต (บาท)	การวิจัย (บาท)	การบริการวิชาการ ชุมชน (บาท)	การทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม (บาท)
ต้นทุนรวม	39,109,584.84	3,620,277.18	4,208,576.21	2,176,183.05
หน่วยผลผลิตหลัก (FTEs)	682.50	6	9	11
ต้นทุนต่อหน่วย	57,303.42	603,379.53	467,619.58	197,834.82
หน่วยผลผลิตหลัก (คน)	778			
ต้นทุนต่อหน่วย	50,269.39			

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์จำนวนนักศึกษา ณ จุดคุ้มทุนการผลิต

ต้นทุนรวม (บาท)		รายรับรวม (บาท)		จำนวนนักศึกษาจริง (คน)	จำนวนนักศึกษา ณ จุดคุ้มทุน (คน)	เปรียบเทียบ นักศึกษาจริง และนักศึกษา ณ จุดคุ้มทุน
ต้นทุนคงที่รวม	ต้นทุนผันแปรเฉลี่ย	ค่าลงทะเบียนเฉลี่ยต่อปี การศึกษา	งบประมาณแผ่นดินจัดสรร			
39,109,584.84	1,550	24,000	6,000	778	1,374.67	-43.40